

Svar på skriftligt spørgsmål om revidering av det skyddade beloppet i utkomstskyddet för arbetslösa

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 617/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma /saml:

Vilka incitament planerar regeringen för att uppmuntra arbetslösa och kan en höjning av det skyddade beloppet vara ett beaktansvärt alternativ?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Statsminister Sipiläs regering har i samband med halvtidsöversynen av regeringsprogrammet meddelat att den åtar sig att i betydande grad avveckla arbetslöshetsfällor och främja arbetskraftens rörlighet. På grundval av detta åtagande tillsattes hösten 2016 två arbetsgrupper – en samarbetsgrupp för att öka sysselsättningen och förkorta varaktigheten av arbetslöshet och en arbetsgrupp för arbetslöshetsfällor och regional rörlighet.

Utifrån förslagen till att öka sysselsättningen har man redan från början av 2018 förnyat själv-risken för utkomstskyddet för arbetslösa genom att förkorta självrisktiden i början av arbetslös-heten och öka självriskten under arbetslöshetstiden, om arbetslösheten drar ut på tiden. Målet med ändringen är att stödja sysselsättningen och förkorta varaktigheten av arbetslöshet. På samma sätt ändrades i början av året lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att bedömningen om huruvida sysselsättningen i företagsverksamheten som inletts när personen varit arbetslös är på heltid eller utgör en bisyssla görs först när företagsverksamheten har varat i fyra månader. I praktiken betyder detta att under de fyra första månaderna av företagsverksamhet som inletts då personen varit arbetslös har arbetslöshetsförmånstagaren rätt att erhålla arbetslöshetsförmån, jämkad efter förvärvsinkomsten från företagsverksamheten. Utöver dessa ändringar som redan är i kraft har riksdagen fått regeringens proposition med förslag till lagstiftning om förbättring av arbetstagarens ställning vid varierande arbetstid (RP 188/2017 rd). Propositionen gäller bland annat personer som arbetar enligt så kallade nollavtal. Enligt propositionen ändras lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att de bestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller lämnande av arbetet och vägran att ta emot arbete under vissa förutsättningar beaktas i situationer där det de facto inte har funnits arbete att erbjuda eller där den lön som betalas för arbetet blir låg.

Förslaget i det skriftliga spørgsmålet att ändra det skyddade beloppet i arbetslöshetsförmånen har behandlats i arbetsgruppen för arbetsfällor och regional rörlighet. I gruppens promemoria ingår anmärkningar om konsekvenserna av en reform av det skyddade beloppet. Arbetsgruppen anser att utmaningarna med en sådan reform är att en höjning av det skyddade beloppet flyttar arbetsfällan från ett ställe till ett annat och kan förvränga förhållandet mellan inkomsten från deltidsarbete och heltidsarbete i en situation där inkomsterna från deltidsarbete kompletteras med jämkad arbetslöshetsförmån. Enligt arbetsgruppen är det väsentligt att utreda huruvida det skyddade beloppet leder till mer deltidsarbete utan att det samtidigt skapar nya gränser för att öka arbetsinsatsen till heltidsarbete. Konsekvenserna av ändringar av det skyddade beloppet utreds i en undersökning som finansieras av statrådets kansli och vars resultat kan väntas i år. Det är ändamålsenligt att fortsätta utreda initiativ som gäller det skyddade

Svar på skriftligt spörsmål SSS 617/2017 rd

beloppet även efter att regeringen har tillgång till resultaten av denna undersökning. En lagstiftningsreform är ett centralt sätt att förbättra incitamenten för att öka sysselsättningen. Det är dock inte det enda sättet att uppmuntra arbetslöshetsförmånstagare att sysselsätta sig. För att stödja sysselsättning bör man även ta i bruk metoder för att främja utbetalningen av jämkad arbetslöshetsförmån på grundval av den nu gällande lagen. I detta syfte stöder ministeriet inom ramen för sin behörighet spridande och ibruktagande av bästa praxis i fråga om utbetalning av förmåner bland dem som betalar arbetslöshetsförmåner. Dessutom bedömer social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med centrala arbetslivsparter bestämmelserna om utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån med tanke på de möjligheter som digitaliseringen och särskilt det nya nationella inkomstregistret medför.

Helsingfors 1.2.2018

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila